

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Petrol, insan yaşamının vazgeçilmez ürünleri arasında ilk sıralarda yer almaktadır. Petrol enerjidir. Otomobilleri, kamyonları, gemileri, trenleri ve uçakları çalıştırır. Evimiz ve aşımız için bir ısıdır. Buhar ve elektrik üretebilen bir güç kaynağıdır. Endüstrinin çarklarını sağlayan yine petroldür. Oto lastiği, balık ağı, ip, çeşitli kumaşlar, halılar, deterjanlar, yapıştırıcılar, boyalar ve plastiklerden oluşan yüzlerce ürünün temel yapım maddesi olan ve petrokimya maddeleri de denilen kimyasal maddeler de petrolden yapılır. Sokaklarımızı asfaltlamak, çiftliklerimizi gübrelemek için yine petrolü kullanırız.

Petrol sözcüğü, Yunanca-Latince taş anlamına gelen "Petra" ile yağ anlamına gelen "Oleum" sözcüklerinden oluşmuştur. 1857'de ABD'de Albay Drake tarafından Pennsylvania'da ilk petrol üretim kuyusu açılmıştır. Bu dönemde kablolu sondaj makineleri icat edilmiş olup, sondaj makineleri bundan sonra giderek daha da geliştirilmeye başlanmıştır. İlk petrol hikayesi Evliya Çelebi tarafından 18. yüzyılda kaleme alınmıştır. İlk bulgular 19. yüzyılın sonuna doğru Trakya yarımadasında yapılmıştır. Petrol aramacılığı 1935 yılında MTA'nın kurulması ile başlamıştır. İlk üretim kuyusu 1940 yılında Raman'da açılmış olup, 1954'te MTA petrol faaliyetlerini Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'na devretmiştir.

Petrol yalnızca günlük yaşamın bir parçası olarak görülmenin ötesinde, uğruna büyük dünya savaşları çıkan, emperyalist güçlerin işgalleri için gizli gerekçe olan, rezervine sahip ülkelerin dünyanın yönetiminde daha çok söz sahibi olduğu bir ürün olarak görülmektedir.

Petrol ülkemiz için de stratejik öneme sahip ürünlerden biridir. 2007 yılına geldiğimizde 2.134.175 ton ham petrol üretimi yaptığımız görülmektedir. Aynı yıl içerisinde 23.445.754 ton ham petrol ithalatı yaptığımız kayda geçmiştir. Bu rakamlardan da anlaşılacağı gibi, petrolde dışa bağımlı bir yapıdayız ve aynı zamanda ülkemizin petrol zenginlikleri yeterince değerlendirilememektedir. Ülkemizin bölgemizde ve dünyada daha çok söz sahibi olabilmesi için petrol ve benzeri yer altı zenginliklerini, bağımsız olarak değerlendirebileceği seçenekleri yaratması gerekmektedir. Her ne kadar 2023 yılında petrol ithalatının sıfırlanması hedeflense de bunun uzak bir hedef olduğu, anlaşılmaktadır.

Ülkemiz petrol üretiminin tamamına yakını Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nden sağlanmaktadır. Böyle büyük bir zenginliğin olduğu bölgenin, sosyo-ekonomik olarak yeterince gelişmemesi ise oldukça ilginçtir. Çıkan petrolün, kendi bölgesine katkı sunacak biçimde değerlendirilmediği, iktidarların bu durumun önüne geçecek yeterli çalışmaları yapmadığı rahatlıkla görülebilir.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde toplam olarak 880 petrol kuyusu bulunmaktadır. Bu kuyulardan günde ortalama 24 bin varil petrol üretilmektedir. Türkiye'nin petrol üretiminin ise %30'u Adıyaman'dan karşılanmaktadır. 2008 yılında Adıyaman'da 16 petrol kuyusu açılmış olmakla birlikte, 2009 yılında bu rakamın 20'yi aşacağı belirtilmektedir. Bu rakamlar sevindirici olsa da henüz yeterli değildir.

Ülkemizde petrol üretim, işleme ve piyasa sorunlarının; özellikle Adıyaman ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde daha fazla petrol çıkarılarak ülkemiz ekonomisine katkı sunulmasının; yine özellikle Adıyaman ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nden çıkarılan petrolün bölge ekonomisine daha fazla katkı sunması için gerekli araştırmaların yapılması, sorunların tespiti ve çözüm önerilerinin bulunması amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

1. Şevket KÖSE - Adıyaman
2. Ali KOÇAL - Zonguldak
3. Osman COŞKUNOĞLU - Uşak
4. Fevzi TOPUZ - Muğla
5. Tayfur SÜNER - Antalya
6. Osman KAPTAN - Antalya
7. Atilla KART - Konya
8. Ali İhsan KÖKTÜRK - Zonguldak
9. Şahin MENGÜ - Manisa
10. Algan HACALOĞLU - İstanbul
11. Akif EKİCİ - Gaziantep
12. Atila EMEK - Antalya
13. Gökhan DURGUN - Hatay
14. Mehmet Ali ÖZPOLAT - İstanbul
15. Ali Rıza ERTEMÜR - Denizli
16. Mevlüt COŞKUNER - Isparta
17. Ramazan Kerim ÖZKAN - Burdur
18. Ahmet ERSİN - İzmir
19. Ahmet KÜÇÜK - Çanakkale
20. Muhammet Rıza YALÇINKAYA - Bartın
21. Ensar ÖĞÜT - Ardahan
22. Abdülaziz YAZAR - Hatay
23. Durdu ÖZBOLAT - Kahramanmaraş